

การพัฒนาโปรแกรมการอบรมพยาบาลในการให้บริการทางสุขภาพ

แก๊สตรี้ที่ถูกสาามีกระทำความรุนแรง

รศ. เกสรา ศรีพิชญ์การ PhD (Nursing)

อ. นงลักษณ์ พงษ์เย็น พยม. (การพยาบาลมารดาและทารก)

และ รศ. สุกัญญา ปรีสัณณกุล พยด. (พยาบาลศาสตร์)

บทคัดย่อ

การพัฒนาโปรแกรมการอบรมพยาบาลในการดูแลสตรีที่ถูกสาามีกระทำความรุนแรงเป็นสิ่งจำเป็น เนื่องจากการสอนในหลักสูตรตามปกติและการจัดอบรมที่มีอยู่มักจะไม่ได้เน้นระดับทักษะที่นำไปปฏิบัติจริงในคลินิก การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและประเมินผลโปรแกรมการอบรมสำหรับพยาบาลในการดูแลสตรีที่ถูกสาามีกระทำความรุนแรง การวิจัยเป็นแบบประเมินผลจากผู้เข้าอบรม ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้วิจัย ใช้เวลาอบรม 3 วัน หลักสูตรครอบคลุมเนื้อหา 3 ด้านคือ ความรู้ทั่วไปเรื่องความรุนแรงต่อภรรยา ทฤษฎีพื้นฐานสำหรับการปฏิบัติการพยาบาล และขั้นตอนการปฏิบัติการพยาบาลในการคัดกรอง ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น และให้คำปรึกษา การอบรมใช้วิธีการบรรยาย การอภิปรายและทำงานกลุ่มย่อย และการฝึกบทบาทสมมติ สื่อที่ใช้ได้แก่ เอกสารประกอบคำบรรยาย ใบงาน เทปวิดีโอ เทปเสียง และเอกสารที่ใช้จริงในการปฏิบัติการพยาบาล ผู้วิจัยจัดทำแบบวัดความรู้ ทักษะ และ ทักษะแล้วตรวจสอบเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคของแบบวัดความรู้ 4 ด้าน เท่ากับ .93 .88 .64 และ .80 ส่วนแบบวัดทัศนคติและทักษะ เท่ากับ .85 และ .95 ตามลำดับ มีพยาบาลเทคนิคที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี 27 คนเข้ารับการอบรม รวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม แบบวัด และการสนทนากลุ่ม มีผู้ทรงคุณวุฒิและผู้วิจัยรวม 6 คนประเมินผลการจัดอบรมด้วยแบบสอบถามและการสังเกต จากสถิติเพียร์ซี พบว่าความรู้ ทักษะ และ ทักษะที่ประเมินทันทีหลังการอบรมและอีก 5 เดือนต่อมาสูงกว่าก่อนอบรม ($p < .01$) การประเมินผลการจัดอบรมอยู่ในระดับดีมาก ข้อเสนอแนะ คือ ควรนำโปรแกรมการอบรมไปใช้จัดอบรมให้แก่นักศึกษาพยาบาล ทั้งนี้ควรเน้นเรื่องการสร้างเสริมทัศนคติและทักษะการให้คำปรึกษา การฝึกปฏิบัติโดยเฉพาะด้วยบทบาทสมมติเป็นวิธีการสอนที่ดี ควรมีวิธีการเรียนแบบมีส่วนร่วมมากขึ้นซึ่งรวมถึงการคิดวิเคราะห์และร่วมแสดงความคิดเห็นแทนการบอกให้ผู้เข้าอบรมปรับเปลี่ยนความเชื่อ โดยเฉพาะในเรื่องมายาคติและเพศสภาพซึ่งเป็นเรื่องละเอียดอ่อน สื่อการสอนที่ดีได้แก่ ข่าว กรณีตัวอย่างจริง สตรีและพยาบาลที่มีประสบการณ์ นอกจากนั้นควรผลิตสื่อการสอนมากขึ้น โดยเฉพาะวิดีโอ

คำสำคัญ โปรแกรมการอบรม ความรุนแรงต่อภรรยา ความรู้ ทักษะ ทักษะ

Development of Nursing Training Program For Providing Health Care Services for Abused Women

Kasara Sripichyakan, RN, PhD (Nursing)

Nonglak Pongyuen, RN, MNS (Maternity and Newborn Nursing) and Sukanya Parisunyakul, RN, DNS

ABSTRACT

The development of a nursing training program for the care of abused women is needed since the undergraduate curriculums and existing training programs do not emphasize on skill building applicable to clinical practice. This study aimed to develop and evaluate the nursing training program for the care of abused women. Using an evaluation research design, the 3-day program was evaluated by trainees, experts, and researchers. The program curriculum consisted of 3 domains: overview of violence against wives; theoretical bases for nursing practice; and nursing procedures for screening, providing basic assistance, and counseling. Teaching techniques included lecture, small group discussion/work, and role play. Teaching materials were lecture handouts, instructions of learning practice, videotapes, audiotapes, and documents used in clinics. The tests of knowledge, attitudes, and skills were developed by the researchers and validated by 3 experts. The Cronbach's Alpha Coefficient values of 4 knowledge dimensions were found to be .93, .88, .64, .74, and .80; whereas those of attitudes and skills were .85 and .95, respectively. Twenty seven practical nurses studying in the undergraduate nursing program participated in the workshop; and data were collected using questionnaires, tests, and focus group interviews. Six experts and researchers evaluated the program through questionnaires and observations. Through paired t-test, knowledge, attitudes, and skills measured immediately after attending the program and 5 months later were higher than those before the program implementation ($p < .01$). Evaluation on organizing the workshop was at high levels. It is suggested that the developed program should be implemented in nursing students. The focus should be more on attitudes and counseling skills. Practice, especially role plays, is the good technique. Participative learning, including critical thinking and sharing opinions, should be more employed instead of just telling the trainees to change their beliefs, especially in the topics of myths and gender biases because these issues are sensitive. Good teaching materials included news, case studies of actual cases, and experienced women and nurses. More teaching materials, especially video-tapes are also recommended.

Key words: training program, wife abuse, knowledge, attitudes, and skills